

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Андрєєва Г.В., студентка гр.6431м

Науковий керівник: Тубальцева Н.П., к.е.н., доцент НУК
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова
Україна, м. Миколаїв
anna0706018@gmail.com

***Анотація.** Розглянуто сутність та особливості міжнародної економіки. Визначені сучасні тенденції розвитку міжнародної економіки.*

***Ключові слова:** світова економіка, економіка, інтернаціоналізація, структурні зміни, цілісна система.*

Вступна частина. Світова економіка – це єдиний світовий організм, що включає в себе економічну обстановку в кожній країні. Вона виникла на основі міжнародного поділу праці і привела за собою створення кооперативів. Характерними елементами сучасного світового співтовариства називають розширений формат і достатній ступінь відкритості для інших країн, рух до глобального економічного взаємозв'язку, що виявляється через економічну інтеграцію, яка є передумовою більш тісного взаємного співробітництва та взаємозв'язку між країнами світу, основою для формування глобального світового господарства.

Метою роботи є вивчення сучасної тенденції розвитку міжнародної економіки.

Основна частина. Світова спільнота дедалі виразніше постає як функціонально взаємопов'язана цілісна система, а глобалізація світової економіки створює нове "навколишнє середовище" для економічного зростання країн, визначаючи нові орієнтири їхньої економічної політики. Динамічні зміни у світовому господарстві становлять "глобальні виклики" багатьом країнам.

Один із таких "викликів" породжується фінансовою глобалізацією — формуванням глобального фінансового ринку, інтенсифікацією транскордонних фінансових трансакцій, появою нових механізмів та інструментів міжнародних фінансових операцій.

Розвиток міжнародної економіки в сучасних умовах характеризується певними особливостями, які є наслідком розвитку процесів науково-технічної революції, інтенсифікації міжнародних господарських зв'язків, глобалізації економічних процесів на інтернаціональному рівні. До основних особливостей розвитку міжнародної економіки належать:

1. Цілісність формування міжнародної економіки в сучасних умовах. Це означає, що в наш час міжнародна економіка розвивається і може функціонувати як цілісний соціально-економічний організм.

2. Системність міжнародної економіки. Ця особливість означає, що міжнародна економіка розвивається як система, що має ядро та органічно пов'язані з ним структурні елементи. В сучасному світі ядром міжнародної економіки можна вважати Організацію Об'єднаних Націй, зокрема її економічні органи, такі як Міжнародний валютний фонд, Світовий банк тощо. А як структурні, можна розглядати проаналізовані вище елементи.

3. Діалектичність міжнародної економіки. Ця особливість означає, що розвиток міжнародної економіки відбувається за рахунок розв'язання притаманних йому внутрішніх діалектичних протиріч. Вони мають місце як

всередині ядра системи міжнародної економіки, в його структурних елементах, так і у взаємодії між ними.

4. Суперечливість міжнародної економіки. Ця особливість фіксує конкретний стан розвитку взаємовідносин між найбільш розвиненими структурними елементами міжнародної економіки, які претендують на абсолютизацію свого пріоритету. Йдеться про суперечності, насамперед, між основними центрами міжнародної економіки, такими як США, Західна Європа, Японія.

5. Інтегративність міжнародної економіки. Ця особливість означає, що у процесі розвитку міжнародної економіки з'являються загальні закономірності. Вони властиві її структурним елементам та світовому господарству як цілісному утворенню.

Розглянуті особливості міжнародної економіки можна вважати загальними тенденціями її розвитку в сучасних умовах. При цьому треба зазначити, що важливими передумовами функціонування міжнародної економіки в таких напрямках є наявність певних факторів розвитку країн світу. Серед них необхідно виділити такі.

1. Науково-технічна революція. Це процес об'єднання революцій у науці та техніці. Науково-технічна революція зумовлює об'єднання зусиль країн світу з метою використання сукупного науково-технічного потенціалу світового співтовариства, в тому числі і в межах окремих країн.

2. Інтернаціоналізація господарського життя. Цей фактор об'єктивно передбачає всебічний розвиток господарських зв'язків між країнами світу і ґрунтується на постійному об'єктивному процесі розвитку продуктивних сил, економічних відносин у країнах світу.

3. Глобальні проблеми розвитку міжнародної економіки. Цей фактор означає, що зараз у світі існують проблеми, які об'єктивно не визнають національних кордонів. До таких глобальних проблем треба віднести:

а) проблему війни і миру. Ця проблема означає, що не може бути іншої альтернативи загрозі світової війни, як мирне співіснування країн світу;

б) екологічні проблеми. Ці проблеми мають особливе значення для нашої країни, яка зазнала шкоди внаслідок Чорнобильської катастрофи;

в) продовольча проблема;

г) медична проблема;

д) демографічна проблема;

е) енергетична проблема;

є) інформаційна проблема та інші.

Розв'язання глобальних проблем має важливий вплив на формування системи міжнародної економіки, оскільки передбачає об'єднання з цією метою виробничих, науково-технічних, трудових ресурсів та фінансових засобів країн світу[1, с. 24-25].

Отже, перелічені фактори об'єктивно впливають на формування та розвиток міжнародної економіки як цілісного соціально-економічного організму. Світовому господарству поряд із загальними особливостями притаманні й окремі конкретні риси, що характеризують його функціонування в сучасних умовах. До них треба віднести такі:

а) зміни у структурі міжнародної економіки. Зокрема йдеться про появу нових перспективних груп країн, таких як нові індустріальні держави, окремі країни перехідної економіки;

б) динамізм економічного розвитку, якому притаманні в цілому постійні темпи економічного зростання;

в) посилення інтеграційних процесів між країнами світу;

г) посилення диференціації економічного розвитку серед країн, що розвиваються;

д) ринкова уніфікація економічного розвитку більшості країн світу.

Поряд з особливостями розвитку міжнародної економіки треба виділити і певні структурні зміни, що мають місце у процесі її функціонування за умов посилення, інтенсифікації міжнародних економічних зв'язків країн світу. До таких змін насамперед можна віднести:

а) збільшення обсягу виробництва продукції у матеріальній сфері;

б) зниження частки сільськогосподарського виробництва в цілому в межах міжнародної економіки;

в) високі темпи розвитку сфери послуг і збільшення числа зайнятих в ній;

г) швидкий науково-технічний прогрес транспортної та інформаційно-комунікаційної систем;

д) зниження частки традиційних зовнішньоторговельних угод порівняно із зовнішньоторговельними операціями, які обслуговують виробництво;

є) зміна аграрно-сировинної спрямованості країн, що розвиваються;

е) скорочення у світовому товарообороті частки сировинних товарів, збільшення частки машин та устаткування.

Розвиткові міжнародної економіки притаманні економічні закони та закономірності. Зміст економічних законів, які діють у межах міжнародної економіки полягають у тому, що це постійні, повторювані причинно-наслідкові зв'язки, які відображають суттєві моменти в розвитку міжнародних економічних відносин, явищ, процесів. Вони є певною модифікацією економічних законів, що діють на національному рівні. Економічні закони в межах міжнародної економіки діють об'єктивно, тобто не залежать від волі та свідомості суб'єктів міжнародних економічних відносин. Оскільки міжнародна економіка в цілому розвивається на засадах товарно-грошових відносин, то їй притаманні насамперед закони ринкової економіки[2, с. 21-22].

Уряди багатьох країн розуміють, що подолати ці негативні тенденції глобалізації вони можуть, тільки координуючи політику та об'єднуючи зусилля. Ось чому поряд із глобалізацією на сучасному етапі розвиваються процеси регіоналізації, зокрема регіональної економічної інтеграції. Такі процеси активно набирають сили в Західній Європі (ЄС) та - Північній Америці (НАФТА). Вони відбуваються (хоч і значно повільніше) і в Азії (Організація Азійсько-Тихоокеанського економічного співтовариства), Латинській Америці та в Африці.

Глобалізація фінансового середовища ставить, таким чином, на порядок денний питання про відповідну "глобальну" координацію дій країн у фінансово-економічній сфері, про надзвичайно відповідальну роль світових фінансових організацій (МВФ, МБРР та ін.) у регулюванні валютно-фінансових проблем та забезпеченні прогнозованої (керованої) еволюції сучасної валютно-фінансової системи.

Великого значення за умов глобалізації світових фінансів набувають уніфікація стандартів діяльності фінансових установ, бухгалтерської звітності, національної статистики, гармонізація критеріїв та вимог валютно-кредитної, податкової політики, розробка загальних "правил поведінки" у глобальному фінансовому середовищі .

Висновки. Формування світового ринку закономірно зумовило встановлення міждержавних зв'язків з їх характерними рисами, особливостями та закономірностями, що базуються на теорії міжнародної економіки.

Міжнародну (світову) економіку можна трактувати у широкому та вузькому розумінні. У широкому розумінні — це теорія, що застосовується для вивчення економіки сучасного взаємозалежного світу. Вужче трактування визначає її як частину теорії ринкової економіки, що вивчає закономірність взаємодії суб'єктів різних держав у міжнародному обміні товарами, русі факторів виробництва та формуванні міжнародної економічної політики держав.

Базою міжнародної економіки є теорія ринкової економіки, мікро-і макроекономіка. Поєднання їх з прикладними економічними дисциплінами, такими як міжнародний маркетинг, фінанси, облік тощо, дало змогу створити універсальну теорію міжнародної відкритої економіки, яка стала третьою складовою сучасної економічної теорії і застосовується у більшості країн світу та у сфері їх економічної взаємодії.

REFERENCES:

- [1] Міжнародні економічні відносини : Історія міжнар. екон. відносин: Підручник для екон. вузів і фак./ А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, О. В. Бутенко та ін.. -К.: Либідь, 1992. -190 с.
[2] Міжнародна економіка : Підручник/ Григорій Климко, Віра Рокоча,; Ред. Анатолій Румянцев,; Київський нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. -К.: Знання-Прес, 2003. -447 с.

Andreieva H.V , student gr.6431

Current trends of international economy development.

Abstract. *The essence and features of the international economy are considered. The modern tendencies of development of the international economy are defined.*

Keywords: *world economy, economy, internationalization, structural changes, holistic system.*

Андреева А.В, студентка гр. 6431

Современные тенденции развития мировой экономики.

Анотация: Рассмотрены сущность и особенности процесса глобализации. Систематизированы новые черты интернационализации мировой экономики. Определены направления и последствия интеграции мировой экономики.

Ключевые слова: глобализация, экономика, интеграция, интернационализация, транснационализация, мировая экономика

Andriieva V. Hanna , student anna0706018@gmail.com

Natalya Ph. Tubalseva, PhD, associate professor, may07.05.63@gmail.ru

National University of Shipbuilding, Mykolaiv

Current trends of international economy development.

Abstract. The essence and features of the international economy are considered. The modern tendencies of development of the international economy are defined.

Keywords: world economy, economy, internationalization, structural changes, holistic system.